

Leersessie Staatssteun

Er gelden strenge regels en procedures rondom 'staatssteun' die veel mensen afschrikken, maar wanneer is er nu eigenlijk sprake van staatssteun? En wanneer steun als staatssteun wordt aangemerkt, is het dan ook meteen onrechtmatig?

Op 29 augustus j.l. organiseerde STIRR een leersessie over staatssteun in relatie tot beeldverhalen. Overheden geven vaak financiële ondersteuning aan het beeldverhalenproces en willen daarin juist handelen. Melvin Könings van Lysias Advies BV, expert in staatssteun, gaf de deelnemers inzicht in deze ingewikkelde materie. Verschillende voorbeelden van staatssteun kwamen aan bod en met de case van beeldverhaal Dijk van een Delta kwamen praktijkvragen aan de orde. De bijeenkomst werd bijgewoond door juristen en professionals met een toerisme achtergrond die betrokken zijn bij regionale beeldverhalen.

Van staatssteun is sprake wanneer een maatregel van de overheid aan één of meerdere ondernemingen een voordeel geeft. Het gaat hierbij om economische activiteiten: is er een potentiële markt, dan is er al snel sprake van staatssteun. Dit geldt voor iedere onderneming. En ook voor stichtingen en verenigingen die economische activiteiten ondernemen, zonder dat ze daarbij een winstdoelstelling hebben. Voorbeelden van staatssteun zijn o.a. subsidie en verkoop van grond onder de marktprijs en (semi-)openbare bedrijven (bijvoorbeeld kennisinstellingen) die niet marktconform opereren. Overheden ondernemen zelf soms ook economische activiteiten. Dat mag, als ze maar marktconform opereren en zich aan de transparantierichtlijn vanuit de EU houden.

Overheden zijn snel geneigd om 'de minimis' steun te geven, om de staatssteun regels te omzeilen. Deze steun is relatief beperkt (€ 200.000 per 3 fiscale jaren per onderneming), heeft geen invloed op de handel en bevat geen staatssteun. Könings geeft echter aan dat deze steun beter uitsluitend als reserve optie in kan worden gezet omdat de jurisprudentie rondom 'de minimis' toch wel zorgelijk is en de risico's aanzienlijk zijn. Hij raadt dan ook aan geen regelingen op te starten die automatisch op 'de minimis' worden geschreven. Ook met diensten van algemeen economisch belang (DEAB) moeten overheden voorzichtig zijn omdat het aan vier belangrijke voorwaarden moet voldoen die vaak moeilijk meetbaar zijn.

"Overheden moeten niet te bang zijn voor staatssteun en moeten leren een 'andere bril' op te zetten, om creatief te denken zodat ze rechtmatige staatssteun kunnen geven. Het is juist lovenswaardig als overheden rechtmatig staatssteun geven. Daarmee laten ze zien dat ze de economie doelgericht stimuleren. Het kunstmatig omzeilen van de staatssteunregels levert over het algemeen veel rechtsonzekerheid op voor alle betrokken partijen," aldus Könings. Rechtmatige staatssteun mag worden verleend voor een aantal doelstellingen, waaronder investeringen en advieskosten voor het MKB, werkgelegenheid, innovatie en milieu. Könings: "de recreatie en toerisme sector kent geen aparte regels, maar er zijn vaak MKB ondernemers betrokken die voor allerlei activiteiten rechtmatige staatssteun mogen ontvangen. Daarbij moeten er wel sommige procedures gevolgd worden, zoals een kennisgeving aan Den Haag of Brussel, maar erg ingewikkeld is dat niet".

Bij onterechte of onrechtmatige staatssteun moet de eindgebruiker de steun, inclusief rente, zonder compensatie terugbetalen. Het financieel risico ligt dus vooral bij de ondernemer. Daarnaast kunnen ook politieke of bestuurlijke

toezeggingen niet nagekomen worden, dat kan natuurlijk ook tot gedoe leiden. Om dit soort ongewenste situaties te voorkomen is het van belang om je van te voren goed te verdiepen in staatssteunmaterie of om experts te consulteren. Een factsheet over staatssteun kunt u binnenkort downloaden op deze site.

Voor meer informatie over staatssteun kunt u terecht bij:

- Melvin Könings van [Lysias Advies BV](https://www.lysiasgroup.com) (www.lysiasgroup.com/expertises/staatssteun), melvinkoenings@lysiasgroup.com
- [Europa decentraal](http://www.europadecentraal.nl), (www.europadecentraal.nl/menu/113/Voorpagina.html), het kenniscentrum voor Europees recht en beleid voor decentrale overheden.